ים "ד אמינא בשלמא מעיקרא לא ידענא אי

האי מיקבע לשם אבל הכא כיון דאינכר שם

לא לקי קמ"ל: אמר מר משום רבי יוםי ברבי

יהודה סאף קבלת הדם מאי מעמא דרבי יוסי

ברבי יהודה אמר קרא יומעוך וכתות ונתוק

וכרות וגו' מזו קבלת הדם שאמר רבי יוםי בר' יהודה ולתנא קמא האי לא תקריבו למה

לי מיבעי ליה לזריקת דמים והא נפקא ליה

מעל המזבח אורחיה דקרא דמשתעי הכי

ורבי יוסי בר' יהודה נמי אורחיה דקרא הוא

אין ה"נ אלא קבלת הדם מנא ליה נפקא ליה

מהא יומיד בן נכר לא תקריבו זו היא קבלת

הדם השאמר רבי יוםי ברבי יהודה ולתנא

קמא האי לא תקריבו למה לי מיבעי ליה

להאי ס"ד אמינא הואיל ולא נצמוו בני נח

אלא על מחוסר אברים לא שנא במזבח

דידהו ולא שנא במזבח דידן "קמ"ל: ל"א רבי

יוםי ברבי יהודה אומר אף על קבלת הדם

מאי מעמא דכתיב ומעוך וכתות וגו' לא

תקריבו זו סקבלת הדם וזריקה נפקא ליה

מעל המזבח ולרבנן נמי תיפוק להו זריקה מן

על המזבח הכי נמי ואלא לא תקריבו דמעוך

למאי אתא חמפקינן לבמת יחיד ולרבי יוםי

ברבי יהודה האי מיבעי ליה לבמת יחיד אין

הכי גמי אלא תקריבו דקבלה מגא ליה מיד

בן נכר לא תקריבו זו קבלת הדם ורבגן אצטריך ס"ד אמינא הואיל ובני נח אין מצווין

אלא על מחוםר אבר בבמה דלהון יו דלמא

אנן נמי נקביל מינהון קא משמע לן מכל

לא שנינו אלא בתם שנעשה בעל מום

יי ועובר דאי בעל מום מעיקרא דיקלא

בעלמא הוא אמר ליה רבי חייא בר יוסף

שרוע וקלום כתיב בפרשה והני בעלי מומין

מעיקרא נינהו אמר ליה שמא לא שנינו אלא

בתמורה לידתנן בחומר בתמורה יו מבזבח

שכן קרושה חלה עליה על בעל מום קבוע

אמר ליה רבי יוחנן לא שמיע לך הא דאמר ר'

ינאי בחבורה נמנו וגמרו המקדיש בעל

אלה דלא מקבלינן מתקיף לה ר"ל

בש א מיי׳ פ״א מהל׳ איסורי ם ב מיי פ"א מהלי תמורה הלי"ד: מא ג מיי פ"א מהלי איסורי

תורה אור השלם

מזבח הל"ב:

1. ומעוף וכתות ונתוק וכרות תַּעֲשׁה: הִיקְרְאֲכֶב לֹא לֹא תַקְּרִיבוּ לַיְיָּ וּבְאַרְאֲכֶם לֹא תַעֲשׁה וְשָׁרִא וְבָּיתוּ וְשָׁרֵא וְנָב לֹא לא תקן יבוי לין, ויבאן צבט לא תַעשוּ: 2. וּמִיִּד בָּן נַבָּר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת קָחָם אֱלֹחֵיכָם מִבָּל אַלֶּה בִּי משחתם בהם מום בם לא יַרצוּ ויקרא כב כה ב: רְשׁוֹר וְשֶׂה שְׁרוּע וְקְלוֹּט בָה תִּעֲשָׂה אֹתוֹ וּלְנֵדֶר לֹא צֶה: ויקרא כב כג

שינויי נוסחאות

אמרו מף (שית) אן זגוי דא תקריבו זו קבלת הדם. וחריקה נפקא ליה מעל המזבח. ולת״ק האי לא כוי [שאמר ר' יוסי בר' יהודה נממקן (ש״ח) ד] הדם ולת״ק האי כו' והשאר ולת״ק האי כו' והשאר נמחה (mem) כן זו היא הבלת הדם כו? מעל המזכח ולת״ק האי לא כו? מעל המזכח ולת״ק האי לא תקריבו למה לי מיבעיא ליה לזריקת דמים ותיפוק ליה זריקה מעל המונח אין הכי נמי (ש"מ) תן אתא מיבעי ליה לנמת יחיד בו׳ יהודה הא מבעי ליה כו׳ אלא לא תקריבו כו' מנח ליה נפקא ליה מיד בן נכר. קבלת הדס ות"ק האי לא תקריבו למה ות"ק האי לא תקריבו למה לי ליצטרין (שים) זן דילהון הילה לו לי ליצטרין (שים) זן דילהון האימא לון נתי נקביל מינהון קמיל דלא תכל לולה כי לון מתקוף אימא מנותן ודכרי לחד ככל הס"י לל מתקוף ודכרי לחד ככל הס"י לל מתקוף ודכרי לחד ככל הס"י לל מכי מולה על מינל שנבר וכן נרלה קלת המיל מבל היל בל מוים דעובר ין בתמורה מבקדשים שכן קדושה חלה לחולין ליגדו שכן קדושה חלה לחולין ליגדו קבע נאון מקדיש לה שים) לקי מ"ל מקדישים להיעבר (שים) ילן מילה לשילון ליגדו מקדישים להיעבר (שים) ילן מלקל מ"ל מקדישים להיעבר (שים) ילן מלקל מ"ל מקדישים להיעבר (שים) ילן מלקל מ"ל רדיעבד (ש"מ) ימן הירתא ספינו מקדיש ליה (ש"מ) יכן לקי, מ"ח ועיקר הא דרבא מנאי היא דמ"ר נדבה מעשה. על חיבות מניא כוומיה דרבא נרשם קו (ש"מ) יגן יעמיד אצל דם ככום (ש"מ) ד] מידי והא דגרסי׳ לימור. תיבת והגירסא נמחק **טו]** שעירי וגרסי' רבא עו) שנירי והגרסי רבא [ובכי עו) שנירי והרסי רבא [ובכי אחר בכי שני שעירי ורסי רבא אחר כגון שהומם וכו' כדפרישית לעיל והא דגרסי הכא קא כרעיה דראשון הוא כלי"ל] (שיח) עו) ל"ק דראשון הוא כלי"ל] (שיח) עו) ל"ק הרחשון היח ככנ"כ (שיים) שנו פ"ק מ"ז, "נו הא ככעיה דלאשון אות ד' נמחק (ש"ח) "ח] נ"א דאיירי במחוסר דמן והא (צ"ק) יען תקריבו מידד בן (ש"ח) ס ל"א בבמה מיבות לא שנא נמחק (ש"מ) כא] לשמים הס"ד מחק ממ"ל מכל (צ"ק) אלא, כ״ה בדפ״י. לג] דמשמע כל בעל מום לא תקבל (בעל מום) במובח (ש"מ) לדידהו ה"ג לדידהו במובח (ש"ח) 77] מהדר דקתני עובר בה' (ש"ח) 76] וכיון דלהקריצה מכוון מצינו לאסוקיה כי אקדשיה לקי (ש"ח) 17] דחזי להקרבה לו] ואיכא למימר, כ"ה בדפ"י. לון האיפא למימר, כ"ה בדפ".
כתן אקדמה וליכא בזיון ולא
לקי (ש"ח)
לקי (ש"ח)
עם שנשתרבבה יריכו הסיד (ש"ח)
ל על מינות והך משנה לקמן
בפ" שני נרשם על כל מינה קו
למעלה להורות כי לפיד לחיור למחקו (ש"מ) לא] ימיר וגו'הילכך הואיל (ש"מ) לצ] מוס והתפיסה בתמורת (ש"מ) לג] ועוד דלא בתמורת (ש"מ) (גן ועוד דלא קדושה אקדשיה מיבות דהא לדמי נמחק (ש"מ) (גן עקיבא לנהי (נוות (ש"ו) להן עקיכו דפ' (ש"ו) להן גיי ל"ק דברי ר"י הגלילי ור"ט לון דלהקריבה מכוון ולאסוקי כי אקדישינהו לקי (ש"ו) לון ל"ל דחוז להקרבה

בני נח שנודרין נדרים ונדבות כישראל (חולין דף יג:) אמר רב יוסף הא מני חנן המלרי היא דלא בעי הגרלה דתניא מיפוק ליה מהאי קרא דמדקאמר לא מקריבו את אלה משמע אלה חנן המצרי אומר אפי׳ דמו של שעיר הנעשה בפנים בכוס ומת כלומר אי אתה מחריב אבל אתה מחריב תמימים אבל איפכא ליכא

למיבעיא מיד בן נכר למה לי תיפוק ליה מאיש איש דהא איצטריך בן נכר להאי דרשא דהכא לא שנא במובח דידהו ולא שנא במובח דידן (לא אמרינן) אלא איש איש למה לי י ותירן רבינו שמשון בר אברהם דאינטריך להך פלוגתא דרבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא לה בפרק ואלו מנחות (מנחות עג:) מה תלמוד לומר לעולה פרט לוזירות להו רבי עקיבא אמר עולה אין לי אלא עולה ולא שאר קרבנות: אלא בתם ונעשה בעד מום. דאיכא למימר הואיל מעיקרא תם הוה סבר אע"פ שנפל בו מום אקדישנו ואקריבנו וכיון לווטודלהקרבה מלינו [למימר] דאסוקי אדעתיה דאקדשינהו ליוולילקי אבל בבעל מום מעיקרו ממעי אמו דיקלא בעלמא הוא ואיכא למימר דלא אסיק אדעתיה דחזי לאקרוביה לשון רש"י לפו וקשה להר"ר מר היכי מצינו למימר דלא אסיק אדעתיה לאקרובי והלא התרו בו לא מו תקריב בעל מום למזבח והא קבל עליו התראה ואמר על מנת כן אני עושה דבלאו הכי לא לקי ש לכ"נ להר"ם לפרש דלא האי ר"ש בן לקיש אבל תקדישו אלא אבל תקטירו ואבל תזריקו וה"פ לא שנו דעובר אבל תקטירו ואבל תזריקו אלא כשהקדישו תם ונעשה בעל מום דכיון דחלה עליו קדושת מזבח קודם שהומם אסיק אדעתיה דחזי להקרבה אבל בעל מום מעיקרו קודם קדושה דיקלא בעלמא הוא דלא מסיק אדעתיה דחזי להקרבה ולא לקי: אפילו אקדיש לדמי נסכים לקי. מאז וה״ה מקדים לדמי עולה והא דאמר לקמן (דף יח:) המקדיש נקבה לעולה ימכר ויפלו דמיו לעולה ל"ל דלקי וכן הא דתנן

פרק כילד מערימין (לקמן כו:)

מום הרי אלו עולה לא אמר כלום

הרי אלו לעולה ימכרו ויביא

בדמיהם עולה לריך לומר דלקי מבו:

אמר

על הבהמה טמאה ועל בעלת

מום לגבי מזבח עובר משום חמשה שמות ואי בתמורה גמי ששה הוויין דאיכא גמי לאו דתמורה אלא מאי בבעל מום מעיקרו אמאי י לקי דיקלא בעלמא הוא אמר ליה דיקלא לאו זילא מילתא כיון דשביק זילא מילתא כיון דשביק זילא מילתא כיון דשביק תמים ואקדיש בעלי מומין מיחייב: לישנא אחרינא א"ל אפילו הכי בזיא מילתא דדקל ליכא במינו לא לקי לאפוקי בעל מום כיון דאיכא במינו לקי: אמר רבא השתא ראמור מעמא דבעל מום דלקי משום דבזיא יש מילתייהו יאפילו למקדיש ליה לדמי נסכים נמי לקי ים תניא כוותיה דרבא

שמא לא שנינו דילקה משום לא מקדישו אלא בתם ונעשה בעל מום משום דאיכא למימר הואיל ומעיקרא תם הוה סבר אע"פ שנפל בו מום אקדישנו ואקריבנו וכיון פה בחדלהקרבה מצינו [למימר] לאסוקי אדעתיה דאקדשיה לקי אבל בעל מום מעיקרא ממעי אמו דיקלא בעלמא הוא ביו דאיכא למימר דלא אסיק אדעתיה [דחזי] לאקרוביה אלא לדמי אקדשיה יש ולא לקי: שרוע. יש יו שנשתברה אחד מאבריו: קנוע. שפרסותיו קלוטים: **רחוביו** בפרשה. ועלייהו כתיב לא תקריבו (ד) ודרשינן [1:] לא תקדישו: שמא לא שנינו. שיהא חייב משום הקדשה אלא בתמורה לפי שהתמורה חלה על בעל מום קבוע וקדוש קדושה גמורה שאינה יולאה לחולין ליגוז וליעבד אפילו על ידי פדיון אלא הויא כשאר קדשים שקדם הקדשן את מומן ש והך משנה לקמן בפרק שני (טו:) כדכתיב [ויקרא כז] טוב ברע או רע בטוב ואם המר ימיר וגו׳ לאו והואיל וקדושה גמורה היא לוקה עליה אם המיר והביא בעלת מום לם שיקדיש ותפסה בתמורת בהמת קודש תמימה אבל הקדיש בעל מום מעיקרא לא אמינא דלילקי דדיקלא בעלמא הוא אלא אם כן הקריבו: נמנו וגמרו. משמע שדקדקו ולא מצאו יותר. ואם איתא דעל ידי תמורה מישתעי: שים הויין דהא איכא לאו. דלא ימיר: אלא מאי בבעל מום מעיקרו. ועל ידי הקדש אמאי לקי הא לא חיילא עליה קדושת מזבח כלל דדיקלא בעלמא הוא ולא אקדשיה אלא לדמי: ליכא במינו. הראוי למובח: בעל מום איכא במינו. ראוי למובח וכיון דאיכא במינו ראוי איכא בויון כיון דשבק מידי דחזי ואקדיש מידי דלא חזי: אפי׳ אקדשיה לדמי נסכים. דהשתא ליכא בזיון כל כך שאין במינו ראוי לנסכים ועוד לם דהא לדמי אקדשיה אפי׳ הכי לקי:

י ארף שיט עוכיד החזי ההקרבה (דרחי ההקרבה ל לי עוב"ץ) עוכיד החזי ההקרבה (דרחי המקרבה ל לען 5"ל (לקי לען 5"ל (קשה להכ"ר ר"ב (יעב"ץ) ען לא תקדיש (ש"ם) מען וכ"ש מקדים לדמי שלה או לקרבן אחר מינת, וה"ה נממק (ש"ם) עוב"ץ עוב"ץ) הרבא מיהו אליבא דרבי דאמר בהרצאת גופו לא לקי אלא א"כ הקדיש לגופו (ש"ם)

סד"ה כשלמה מעיקרה. בעינן תמימין משום דלה ידענה אי ההי וכ"ד בן גבר דא תקריבו את אדה. וה"ת למה לי איש איש לרבות מיקבע לשם אי האי מיקבע לשם כו׳. מ'ל״א והא אין הגורל קובע כו׳

> שכבר נשחט ומת שעיר המשתלח מביה חבירו מביה שעיר החר מן השוק ומזווג לו ומעמידו אלל הדם להראות שחבירו הוא ואחר כך משלחו אלמא לא בעי הגרלה וליכא למפרך הא דפרכינן הלכך איצטריך קרא: וקפריך אימור דשמעת ליה לחנן דלית ליה דחויין. דלא יביא שנים אחרים ויגריל וישחוט האחד לשם והאחר לעוחול והרחשון שכבר נשחט ידחה וישפך דמו לאיבוד דלית ליה הגרלה מי שמעת ליה דלמא לעולם יביא שנים מן השוק ויגריל ואותו שיפול טליו הגורל לטואול ים יטמד טם דם שבכום וישלחנו והדם שבכום מזה ממנו כמשפטו ואותו שנפל עליו הגורל לשם ירעה עד שיסתאב. הא מני דמלריך קרא לרבות שעיר דלא ליהוי בעל מום רבי שמעון הוא דלית ליה הגרלה והכי הוי מסקנא ותו לא פריך מידי. יה והגירסא אימור דשמעת ליה לרבי שמעון כו׳ שבשתה היא דהא במסכת יומא (דף סג:) תנינן לה לכולה סוגיא ולא פרכינן התם מידי בפרק שני שעירי: מיו רבא אמר כגון שהומם כו'. כדפרישית לעיל זי שוו (והא דגרסינן הכא) יו דכרעיה דראשון הוא ותירוצא (ה) דמתרץ כגון שהיה לו [חולה] בתוך ביתו כו׳ ל״ג ליה ושבשתא הוא דלא איירי הכא במחוסר זמן כלל אבל במסכת יומא (שם) תנינן לה בההיא סוגיא יתו[רומייא] דמחוסר זמן היא והא ליכא למימר אם אינו עניין לבעל מום תנהו עניין למחוסר זמן דהא נפקא לן מחוסר זמן בשעיר המשתלח מלה' דאידך קרא ומיום השמיני והלאה וגו' [ויקרא כב] מהכא נפקא במסכת יומא [סג:]: ס בני נח נלטוו מלהקריב מחוסרי אברים כדאמרי׳ בפרק קמא דע"ו (דף ה:) אבל על אחר לא נצטוו במזבח דידהו. ואי לא כתיב לא תקריבו יש מאת בן נכר את כל אלה דמשמע בעל מום לא יקבלו מן העובד כוכבים להקריב הוה אמינא ליקרב אלא שלא יהו מחוסרי אברים קמ"ל: כן (לא שנא) בבמה דלהון. בבמת יחיד שעשההעובדכוכביםלשמים יחויבוקמ"ל מכל אלה דלא מקבלינן כלומר להכי לא מקבלינן דהא כתיב בההוא קרא מכל אלה דמשמע כם לא תקבל בעל מום ה"נ לדידהו במזבח המיוחד (כ) מחקיף לה ר"ש בן לקיש. לעיל [ו:] קא מהדר (ג) לדן דעובר בה' שמות

 לקמן טו:ן, כ) [ע" מוס"
 בכוכות דף "ד. ד"ה כל. ש"מן,
 (ג) [מכלן חחר לעמ" ו:ן, ד) [ו:
 ד"ה כגון], ה) [מילן חחר
 לסוגיאן, ו) [צ"ל שנשתכבבה וע" בכורות מ.ז, ז) ועיין תום׳ חולין יג: ד"ה אבל מא"ה ומוס' מנחות עג: ד"ה אישן, א) [ע' מו' בכורות י"ד ע"א ד"ה כל הקדשים. (۵″۵),

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבא וכו' והג (6) רש"י "ייס גפל וכר והא גרסיי הכא כרעיה ("צ כן הגרסים לפני (ס"י: מיומד להם סק"ד: (ג) ד"ה ממקוף (ב) ד"ה ממקיף: (ג) ד"ה ממקיף וכר) המיומד הצינו לאסוקי וכרן המצינו לאסוקי לקי: (ד) ד"ה כמונין וכר! לל מקרבה אקרשיה מקרינו בוי"ו דהרשינן: מקרינו בוי"ו דהרשינן:

מוסף רש"י

על בעל מום קבוע. שאם המיר בעלת מום בתמימה של הקדש חלה עליה קדושה חמורה כל כך שאם יפדה לא תאא לחולין (דקמון שזו).

שימה מקובצת

מעל המובח. עי׳ בהשמטות בסוף המסכת: ומיד בן נכר לא תקריבו. והנה אמר לא תקריבו לה' תחילה ואם זה למה שינה לה' תחילה ואם זה למה שינה הכתוב בלבד ואין זה ענין מכוון בעצמו לא היה לו לשנות ולכפול הדברים כל כך. הרב המעילי ז"ל: מתקוף לח ר"ל. עי' בהשמטות בסוף המסכת: בחבורה נמנו באוף המספרה: בהבחרה במסמת המרה. (נ״ב בחבורה בהסמת כלל החכמים, הרב המעילין. גליון הא דלא מייתי מברייתא דנימנו וגמרו טפי הוי דוקא . כדאמר בפ״ק דשבת אתמר נזרקה מפי החבורה. וכן משמע מפירש״י ז״ל: משום רבויא. עי׳ מפרטיי ז"ל: משום דברא. ערי בהשמטות בסוף המסכת: תום" ד"ה ומיד בן נבר ובו' איש איש למה ל'. גליון וי"ל דאי מהכא הו"א דוקא דיעבד קמ"ל איש איש אף לכתחילה. ועי תוס' ובכ׳י אחר וכן תירץ הרב המעילי וז׳׳ל דהוצרך לומר איש איש כי נמשך לדעת ר'ע דאמ' פ' אלו מנחות (שם) דלא נלמוד מאיש איש רק עולות, ומזה נלמוד שרשאין להביא מנחות ועופות [:כ״כ

רבינו גרשום

אמר מר ר' יוסי בר' יהודה אמר אף על קבלת הדם כו' אורחיה אף על קבלת הדם כו אורחיה דכרא דמשתעי הכי. ע"ג המזבח ולאו לדרשא אתי אלא דלא תקריבו אתא: ור' יוםי בר' יהורה נמי אורחיה דקרא הוא. ולאו לדרשא אתי והאי לא תקריבו מיבעי לזריקת דמים: ואלא קבלת מרבע לורקות ומים: אי א קברת הדם מנא ליה נפקא ליה מהא ומיד בן נכר לא תקריבו. לא נצמוו בני נח אלא על מחוסרי אברים. דכתיב מכל החי מכל בשר הביא בהמה שחיין ראשי אברין שלה: בהמה שחזין ראשי אברין שלה: סד"א. במזבח דידן לישתרי לאיתויי קרבן דידהו בעל מום דלאו מחוסר אבר: קמ"ל. מיד בן נכר לא תקריבו כו׳ מום בו [מכל] מום קבוע: מפקה ליה לבמת יחיד דאטור להקריב בה בעל מום: אנן דאטור להקריב בה בעל מום: אנן נמי גקבל מנחון. לאקרובי קרבנהון בכמה דילן בעל מום קבוע דלאו מחוסר אבר: קמ"ל מכל אלה כי אנן. מה אנן דומיא דמעוך וכתות דלאו מחוסר אבר ימצון יכולות יראו מחוט אבו אלא מום קבוע לא מקרבינן אף מנייהו לא נקביל: מתקיף לה ריש לקיש שמא לא שנינו בו'. אברייתא קאי דקתני מיכן אמרו המקדיש בעלי מומין למזבח עובר משום ה' לאויז וקאמר שמא לא שנינו דלקי אלא בההוא דהוה תם מעיקרא דההוא אמאי לקי דיקלא בעלמא הוא ליהוי כאילו הקדיש

דקרא בעלמא למובח דרא כדום קאמר דרא הוה יליה פעולם למובה ואמאי קחוב בעל מום מתמאו דמשמע נמי בעל מום מעוקרא: איל

דרךא בעלמא למובה דרא כדום קאמר דרא הוה וידילה פעולם למובה ואול בעלי מומין ומני בעלי מומין מעיקרא נינהו. כדאמרן בפרק על

דרבא מיהו אליבא דרבי דאמר בהרצאת גופו לא לקי אלא א"כ הקדיש לגופו (ש"מ)
אלו מומין (בכורות מ.) שרוע שנשתרבבה יריבו קלוט שרגליי קלוטות כשל חמור ושל סוס: שבא לא שנעו דרקי לא"א בהבודה. המימר

בעל מוס: דרגן חומר בתמורה שהתמורה קרושה חלה עליה בבעל מום קבוע, דכתיב לא ימיד אותו טוב ברע או רע בטוב היינו בעל מום וכתיב ואם המר ימירנו והיה הוא ותמורתו יהיה קדש וכיון דקדושה חלה עליה בבעל מום קבוע, דכתיב לא ימיד אותו טוב ברע או רע בטוב היינו בעל מום וכתיב ואם המר ימירנו והיה הוא מעיקרו מאוס טפי ממקדיש דקל לא הוי ביזוי דרקל ליכא במינו מובחר ממנו אבל כן בשאר קדשים שקדם מום קבוע להקדישן יוצאין לחולין ליגוז וליעבד ושמא במקדיש בעל מום בתמורה קתני ברייתא: אפילו הבי בויא מילתא. דמקדיש בעל מום מעיקרא כיון דאיכא במינו ראוי ומקדיש בעל מום לקי אפי׳ מקדיש לייגו לאו למי מקדיש לעל אפי׳ מקדיש לייגו לא לרמי למני שפי שניאו בדמיו נסכים לקי. (ואלא אותו למ"ץ). כיון דקא דרשת הכי נדבה ולנדר ביחד ואלא אותו למאי אתיא לכדתניא כרי: